

ЕВАЛУАЦИЈА

Претставки и предлози за периодот од јануари до декември 2013 година,

Во Агенцијата за храна и ветеринарство, преку одделението за заштита на потрошувачи анализирани се причините и прашањата /опасностите и ризиците/, на кои се укажува во претставките и предлозите, поднесени од граѓаните во областа на безбедноста на храната и ветеринарството, за периодот од јануари до декември 2013 година. Анализата на определен начин ја покажува перцепцијата на граѓаните за опасностите и ризиците од храната. Бидејќи здравјето на животните и здравјето на луѓето се препознава како едно здравје направената анализа и евалуација ги опфаќа и претставките и предлозите од областа на здравствената заштита и благосостојба на животните. Извршената евалуација ги покажува следните податоци:

Вкупно поднесени/примени и евидентирани претставки/предлози - 281
162 од поднесените претставки или 58% се основани, односно со потврдени наводи
Претставките се поднесувани усно, писмено и електронски

Претставки во 2013 година по снованост и по сектори						
	Основани		Неосновани		Вкупно	
	<i>Број</i>	<i>%</i>	<i>Број</i>	<i>%</i>	<i>Број</i>	<i>%</i>
СХНП	67	52%	62	48%	129	46%
СВЈЗ	25	54%	21	46%	46	16%
СЗБЖ	70	66%	36	34%	106	38%
ВКУПНО	162	58%	119	42%	281	100%

*СХНП – Сектор за храна од неживотинско потекло

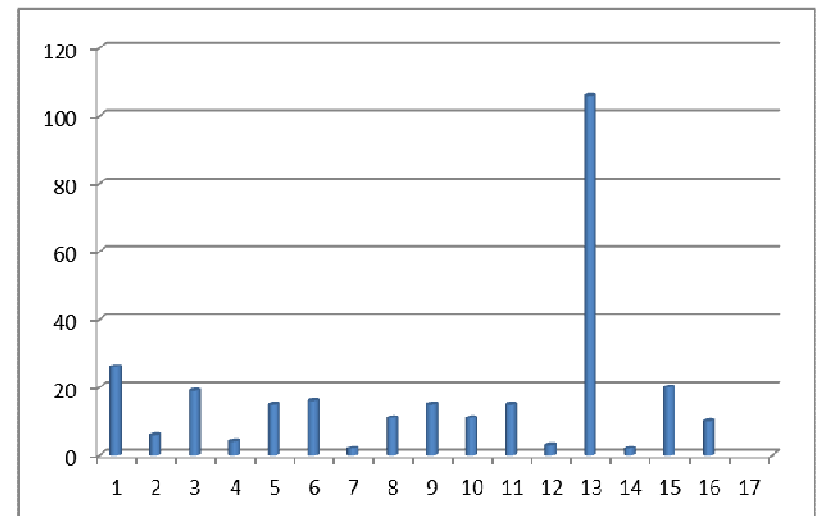
*СВЈЗ- Сектор за ветеринарно јавно здравство (храна од животинско потекло)

*СЗБЖ- Сектор за здравствена заштита и благосостојба на животнит

1.1 Табела на претставки според наводи во претставките

Наводи во претставките	Број на претставки
1 хигиенски мерки , ДХП, ДПП, НАССР /контролни системи/	26
2 Безбедност на вода и безалкохолни пијалоци	6
3 Контаминенти и резидуи	19
4 Влијание врз околината	4
5 Без одобрение/ регистрација	15
6 Квалитет и измама и заблуда	16
7 Дистрибуција, продажба од подвижни објекти	2
8 Сомнеж за труење	11
9 Органолептички изменети производи	15
10 Несоодветно означување	11
11 Производи со поминат рок на употреба	15
12 Додатоци во исхраната, диететски производи	3
13 Здравствена заштита и благосостојба на животните	106
14 Здравст. состојба на лица кои работат со храна	2
15 Потекло и безбедност на месо, млеко, риба и нивни преработки	20
16 Брашно и леб	10
Вкупно	281

1.2 Графикон на претставки според наводи

1.2 Табела за постапувања и исходи по претставките и предлозите

Број на примени претставки /жалби и предлози од потрошувачите	281
Записници	226
Решенија	79
Постапки за едукација	45
Постапки за порамнување	8
Прекрошочни пријави	4
Уништена храна	10 483 кг

Најмногу од претставките што ги поднеле граѓаните во периодот од 01.01. 2013 до 31.12.2013 година, кои се во областа на безбедноста на храната се однесуваат на:

- Не применување на хигиенски мерки, контролните системи за ДХП, ДПП и НАССР системот од страна на бизнис операторите со храна и присуство на контаминенти и резидуи во храната
- Органолептички изменети производи, нерегистрирани објекти, квалитет на прехранбените производи и измама и заблуда на потрошувачите и поминат рок на употреба.
- Потекло и безбедност на храната од животинско потекло/ месо, млеко, риба и нивни преработки.
- Посебно се поднесени за разлика од претходните година, забележителна бројка на претставки кои се однесуваат на брашното и лебот и како такви се издвоени во посебна група.

Во областа на здравствена заштита и благосостојба на животните поднесен е еден голем дел од вкупниот број на претставки.

Во врска со ваквата анализа се препорачува да се планираат и превземат посебно активности кои се однесуваат на:

- a) проверка на воспоставените контролни системи кај бизнисите со храна /аудит/ и други активности кои ќе помогнат во имплементирањето и одржувањето на контролните системи од страна на бизнис операторите
- b) при контролите да се вклучат активности за контрола на контаминенти и резидуи; проверка на органолептичките својства на храната, контроли на означувањето во насока на рок на употреба, квалитет и истакнување на податоци во означувањето што ги доведуваат потрошувачите во измама и заблуда.
- c) Контроли според видот на прехранбени производи/брашно, леб и месо, млеко, риба и нивни преработки/

Се очекува дека сите сектори во АХВ при планирањето на активностите ќе ги земат во предвид ризиците и опасностите на кои укажуваат граѓаните /перцепцијата на граѓаните за ризиците и опасностите од храната/.

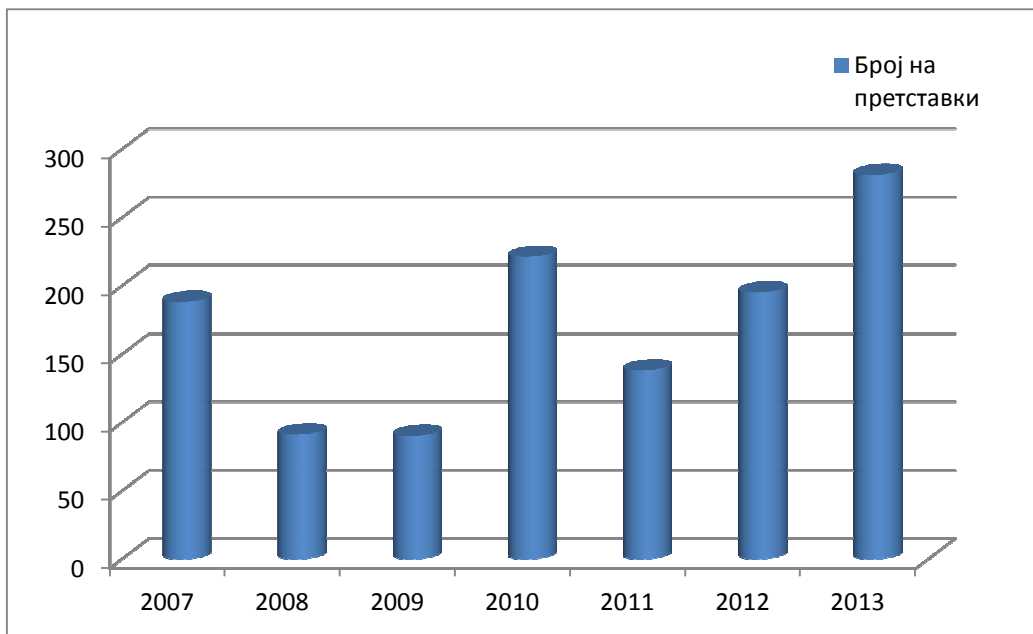
- Се напоменува дека идентично со минатата година, бројот на претставките во кои наводите се однесуваат на не применување на хигиенски мерки, контролните системи за ДХП, ДПП и НАССР системот од страна на бизнис операторите со храна е најголем. Затоа се смета дека треба да се планира и оваа година да се зголеми бројот на контроли и аудита во таа насока.

ЕВАЛУАЦИЈА на поднесени претставки/ предлози по години

2.1 Табела на споредбен приказ на бројот на поднесени претставки и предлози по години

Година	Број на претставки
2007	188
2008	91
2009	90
2010	221
2011	138
2012	195
2013	281

2.2 Графикон на споредбен приказ на поднесени претставки по години

Споредбениот приказ покажува дека трендот на поднесување на претставки и предлози од потрошувачите/граѓаните, во областа на безбедноста на храната од 2009-та година има нагорна линија, со тоа што во 2013-та година е најголем бројот на поднесоците.

Со направената анализа се заклучува, дека ваквиот тренд на покачувањето во 2010-та година, се должи на унапредувањето и развивањето на потрошувачката политика и соработката со граѓанските организации и граѓаните, во областа на безбедноста на храната. Се реализираа повеќе активности со кои се зголеми информираноста и едуцираноста на граѓаните за начинот на поднесувањето на претставки и предлози до надлежните, како и правата и обврските на граѓаните за учество во системот за безбедност на храната во Република Македонија.

Зголемениот број во 2012 и 2013 година се смета дека е резултат на подигање на свесноста на граѓаните за значењето на безбедноста на храната.

Раководител
Одделение за заштита на
потрошувачи

Д-р Ката Стојановска